VafabMiljö

Direktionen Vafabmiljö kommunalförbund

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2026-10-02

Plats och tid	Kommunhuset, sessionssalen, Malmgatan 7, Norberg, 2026-10-02 klockan 09.00-12.25 Ajournering kl. 11.00-11.15		
Paragrafer	§§ 56-72		
Tjänstgörande ledamöter	Harmen Rebel (M)	Arboga	
	Anna Maria Johansson Mikkonen (S)	Fagersta	
	Per Möller (C), 1:e vice ordf.	Heby	
	Pelle Strengbom (S), 2:e vice ordf.	Kungsör	§§ 56-70, kl. 9-12.20
	Anne Tjernberg (S)	Köping	
	Gunnar Tiger (S)	Norberg	
	Ingela Kilholm Lindström (MP)	Sala	
	Lennart Lidquist (L)	Skinnskatteberg	
	Göte Sandin (S)	Surahammar	
	Matilda Antonsson (S), ordförande	Västerås	
Frånvarande ledamöter	Ulrika Ornbrant (C)	Enköping	
	Peter Ristikartano (MP)	Hallstahammar	
	Pelle Strengbom (S), 2:e vice ordf.	Kungsör	§§ 71-72, kl. 12.20-12.25
Tjänstgörande ersättare	Lars Engelberg (S)	Enköping	
	Hans Strandlund (M)	Hallstahammar	
	Bo Granudd (M)	Kungsör	§§ 71-72, kl. 12.20-12.25
Närvarande ersättare	Håkan Bengtzon (M)	Heby	
	Bo Granudd (M)	Kungsör	
	Lars Isaksson (C)	Köping	
	Mårten Öhrström (C)	Sala	
	Pentti Lahtinen (S)	Skinnskatteberg	
	Johanna Olofsson (M)	Surahammar	
	Elisabeth Unell (M)	Västerås	
Adjungerad	Kennet Julin, Västerås stad		

Vid protokollet

Carin Miehling

Justeras:
Ordförande

Matilda Antonsson (S)

Justerare

Anna Maria Johansson Mikkonen (S)

Övriga närvarande	Sabine Dahlstedt, förbundsdirektör Linda Gårdstam, avdelningschef Hållbarhet och strategi Fredrik Westberg, avdelningschef Ekonomi och IT Pernilla Widén, avdelningschef Anläggningar och behandling Tony Forsberg, revisor Carin Miehling, förbundssekreterare

ANSLAGSBEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag på kommunalförbundets digitala anslagstavla.

Organ:	Direktionen Vafabmiljö kommunalförbund §§ 56-72
Sammanträdesdatum:	2026-10-02
Justeringsdatum:	2026-10-
Datum för anslags uppsättande:	2026-10-
Datum för anslags nedtagande:	2026-11-
Förvaringsplats för protokollet:	Navet, Gasverksgatan 7, Västerås

Underskrift

Carin Miehling

VMKF § 56

Mötets öppnande

Ordförande Matilda Antonsson (S) hälsar välkommen och förklarar mötet öppnat.

VMKF § 57

Fastställande av dagordning

Beslut

Dagordningen fastställs.

VMKF § 58

Val av justerare

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund utser Anna Maria Johansson Mikkonen (S) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

VMKF § 59

Föregående protokoll

Beslut

Protokollet från Vafabmiljö kommunalförbunds direktionssammanträde den 4 juni 2026 läggs till handlingarna.

VMKF § 60 Diarienummer 2026/82-VMKF

Redovisning av delegationsbeslut 2026

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar

att godkänna redovisningen.

Ärendebeskrivning

Delegationsbeslut registrerade under perioden 27 maj till och med 24 september 2026 redovisas för direktionen i form av lista med utskriftsdatum den 25 september 2026.

Förslag till beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund föreslås besluta

att godkänna redovisningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-09-25
Lista Delegeringsbeslut utskriftsdatum 2026-09-25

VMKF § 61

Kommunsvep

Ärendebeskrivning

Information från respektive medlemskommun.

VMKF § 62 Diarienummer 2026/83-VMKF

Verksamhetsrapport

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund tackar för informationen och lägger verksamhetsrapporten till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsrapport avseende perioden 4 juni till 1 oktober 2026 föredras muntligen av förbundsdirektör Sabine Dahlstedt.

Under hösten 2026 pågår implementering av de nya kärlen för plast- och pappersförpackningar hos småhus i Vafabmiljö-regionens östra och norra kommuner. Därefter är implementeringen av dessa kärl för småhus genomförd i samtliga Vafabmiljö-kommuner. I dagsläget har cirka 5 500 kunder med enskild insamling i Sala och Enköping baklastartömning av sitt mat- och restavfall. I samband med utsättning av det nya kärlet för plast och papper kommer dessa hus även få nya kärl för mat- och restavfall så att all tömning kan ske med sidlastare, vilket effektiviserar tömningen.

Arbetet med att ta fram lösningar för fastighetsnära insamling av glas- och metallförpackningar för småhus pågår. Olika koncept har utvärderats och inriktningen är att skapa flexibla och logistiskt effektiva materialflöden. Systemet för insamlingen av glas och metall behöver vara igång från den 1 januari 2029.

Införandet av fastighetsnära förpackningsinsamling för flerbostadshus går tungt. Ca 1600 hämtställen är ännu inte iordningsställa, något som är fastighetsägarens ansvar. Vafabmiljö är redo med kärl och hämtning.

Vidare informerar förbundsdirektören bland annat om ny lag rörande hämtning av avfall hos detaljhandel, status i arbetet med viltsäkring av förbundets anläggningar och hantering av invasiva växter vid återbruken innan deponering sker på Gryta avfallsanläggning.

Det nya samrådsorganet, som från och med hösten 2026 består av kommuncheferna i Vafabmiljö-regionen, träffas den 18 november 2026.

VMKF § 63 Diarienummer 2022/116-VMKF

Information om projekt nytt återbruk i Eriksberg, Hallstahammars kommun

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Direktionen beslutade den 13 mars 2026, § 9, att investera i ett nytt återbruk i Eriksberg, Hallstahammars kommun, samt att förvaltningen löpande ska ge direktionen återkoppling om ekonomin i projektet.

Den entreprenadupphandling som genomfördes under våren 2026 överklagades, men efter att förvaltningsrätten avslagit överprövningen av upphandlingen kunde avtal tecknas med OBK Sverige AB i juni 2026. Startmöte med entreprenören genomfördes före sommaren och efter semesterperioden har ordinarie byggmöten påbörjats.

Markarbetena har inletts och omfattar bland annat sprängning av berg samt bortforsling av matjord.

Avtal har tecknats med Hallstahammars kommun avseende placering av delar av de massor som uppkommer inom projektet. Förvaltningen har fortsatt dialog med kommunen och entreprenören kring masshantering i syfte att identifiera kostnadseffektiva lösningar och ytterligare mottagningsplatser för massor.

Med anledning av den försening som överprövningsprocessen medförde har projektets tidsplan justerats och entreprenaden bedöms vara färdigställd under hösten 2027.

I nuläget bedöms projektet kunna genomföras inom beslutad budgetram. Förvaltningen kommer att återrapportera till direktionen om det uppstår förhållanden som bedöms påverka projektets ekonomi.

VMKF § 64 Diarienummer 2026/666-VMKF

Delårsrapport 2, tertial 2 2026

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar

att godkänna delårsrapport 2 för 2026 samt

att ge uppdrag till förbundsdirektören att till direktionen i december presentera en åtgärdslista som säkerställer fortsatt budget i balans 2027.

Ärendebeskrivning

Delårsrapporten innehåller ekonomiskt utfall för perioden januari till och med augusti samt helårsprognos för 2026. I delårsrapporten redogörs även för händelser av väsentlig betydelse, måluppfyllelse samt drift- och investeringsredovisning.

Perioden januari till augusti

Intäkterna är 12,7 miljoner kronor lägre än budget, vilket till stor del beror på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar under perioden.

Verksamhetskostnaderna är något högre än budget. Det förklaras till största delen av högre kostnader för inköp av transporttjänster.

Personalkostnaderna är lägre än budget, främst till följd av vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro.

Övriga externa kostnader är högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på ökade kostnader för snöröjning i början av året. Därtill har konsultkostnaderna varit högre än budget främst med anledning av arbetet med införande av nytt löne- och HR-system, förpackningsinsamling samt byte av IT-driftleverantör.

Eftersom det kommunala uppdraget redovisar ett underskott på 9,5 miljoner kronor för perioden återförs motsvarande belopp från resultatutjämningsfonden.

Prognos för helåret

Intäkterna beräknas bli 9,5 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen beror främst på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar.

Verksamhetskostnaderna beräknas överstiga budget med 9,4 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader för inköp av biogas samt köpta transporttjänster, bland annat för slam och fettavskiljarslam.

Personalkostnaderna beräknas bli 8,4 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen beror på vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro.

Övriga externa kostnader beräknas bli 8,8 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på högre kostnader för snöröjning i början av året samt högre konsultkostnader kopplade till införandet av nytt löne- och HR-system, förpackningsinsamling, byte av IT-driftleverantör och DAP-projektet (dataanalysplattformsprojektet).

Beräkningen av kostnader för sluttäckning och framtida driftkostnader för gamla deponier har uppdaterats. Därför ökas den årliga avsättningen för denna post med 0,5 miljoner kronor.

Eftersom det kommunala uppdraget beräknas redovisa ett underskott på 19,3 miljoner kronor för helåret återförs motsvarande belopp från resultatutjämningsfonden.

Förslag till beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund föreslås besluta

att godkänna delårsrapport 2 för 2026.

Yrkanden

Ordföranden Matilda Antonsson (S) yrkar att direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar att godkänna delårsrapport 2 för 2026 med tillägget att ge uppdrag till förbundsdirektören att till direktionen i december presentera en åtgärdslista som säkerställer fortsatt budget i balans 2027.

Hans Strandlund (M), Ingela Kilholm Lindström (MP), Anna Maria Johansson Mikkonen (S) och Anne Tjernberg (S) stödjer förslaget till tillägg.

Beslutsgång

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och frågar om direktionen kan besluta enligt detta och finner så.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-09-17
Delårsrapport Vafabmiljö – Januari till augusti 2026

_____

Kopia till

Medlemskommunerna

VMKF § 65 Diarienummer 2026/667-VMKF

Förslag till biogasstrategi - information inför direktionens strategidagar

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Vafabmiljös största biogaskund Svealandstrafiken har aviserat att de avser att övergå till eldrivna fordon någon gång efter 2030-32. Ett arbete med att ta fram en strategi för avsättning av biogas efter denna tidpunkt har pågått under 2026. Slutgiltig rapport och förslag till strategi kommer att presenteras senare under hösten.

Vid sammanträdet ges en information om hur arbetet med strategin har genomförts samt ett preliminärt resultat.

VMKF § 66 Diarienummer 2026/668-VMKF

Sammanträdesplan 2027 för direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund beslutar

att direktionen 2027 sammanträder:

fredagen den 29 januari kl. 9 i Västerås
fredagen den 12 mars kl. 9 i Sala
fredagen den 23 april kl. 9 i Köping
fredagen den 4 juni kl. 9 i Enköping
fredagen den 1 oktober kl. 9 i Fagersta samt
fredagen den 10 december kl. 8.30 i Hallstahammar (i samband med strategidagar 9-10 december).

Ärendebeskrivning

Förslaget till sammanträdestider är framtaget utifrån aktuellt ekonomiskt årshjul, då direktionen enligt arbetsordningen fortlöpande ska bedöma förbundets ekonomiska situation. Enligt arbetsordningen ska direktionen normalt sammanträda i februari (för att behandla årsredovisning för föregående år) i april (strategidagar med direktionen, uppstartsmöte budget och verksamhetsplan), juni (delårsrapport tertial 1), september (delårsrapport tertial 2) samt i december (beslut om verksamhetsplan med budget). För att överensstämma med aktuellt ekonomiskt årshjul och årshjulet för strategisk planering av verksamheten föreslås att sammanträdet i februari skjuts till mars, sammanträdet i september till oktober samt att strategidagarna förläggs till december istället för april. På grund av ny mandatperiod föreslås ett extra konstituerande sammanträde i januari.

Enligt reglementet för direktionen ska direktionen fatta beslut om tid och plats för sammanträdena.

Direktionen föreslås 2027 sammanträda:
fredagen den 29 januari kl. 9 i Västerås
fredagen den 12 mars kl. 9 i Sala
fredagen den 23 april kl. 9 i Köping
fredagen den 4 juni kl. 9 i Enköping
fredagen den 1 oktober kl. 9 i Fagersta samt
fredagen den 10 december kl. 8.30 i Hallstahammar (i samband med strategidagar 9-10 december).

Föreligger behov, bereds ärendena av presidiet bestående av ordföranden och två ledamöter. Förbundsdirektören kallar till möte med presidiet på uppdrag av direktionens ordförande. Presidiet föreslås sammanträda för beredning av direktionsmöten
onsdagen den 17 februari kl. 9,
onsdagen den 31 mars kl. 9,
onsdagen den 12 maj kl. 9,
onsdagen den 1 september kl. 9 samt
måndagen den 15 november kl. 13.

Inför direktionens sammanträden anordnas digitala informationsmöten för att informera direktionens medlemmar om kommande beslutsärenden och därigenom möjliggöra förankring i respektive medlemskommun inför kommande beslut. Informationsmötena är planerade till
måndagen den 1 mars kl. 13
måndagen den 12 april kl. 13
fredagen den 21 maj kl. 10
fredagen den 17 september kl. 10 samt
fredagen den 26 november kl. 14.
Informationsmötena kan komma att ställas in om inget behov föreligger.

Förslag till beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund föreslås besluta

att direktionen 2027 sammanträder:
fredagen den 29 januari kl. 9 i Västerås
fredagen den 12 mars kl. 9 i Sala
fredagen den 23 april kl. 9 i Köping
fredagen den 4 juni kl. 9 i Enköping
fredagen den 1 oktober kl. 9 i Fagersta samt
fredagen den 10 december kl. 8.30 i Hallstahammar (i samband med strategidagar 9-10 december).

Yrkanden

Ordföranden Matilda Antonsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-09-22

Kopia till

Medlemskommunerna
kommunikation@vafabmiljo.se

VMKF § 67 Diarienummer 2026/669-VMKF

Rapport arbete med avfallstaxa

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Direktionen beslutade den 4 juni 2025, § 50, att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn av tjänsteutbudet i avfallstaxan. Arbetet utgör grunden för framtagandet av en ny avfallstaxa som planeras träda i kraft efter sommaren 2028.

Nuvarande taxa började gälla 2024 och har sedan dess endast justerats genom årlig indexuppräkning om 2 %. Under perioden har såväl omvärldsförutsättningar som verksamhetens förutsättningar förändrats. Bland annat har ny lagstiftning medfört följdeffekter för avfallshanteringen, samtidigt som förväntningarna på ökad återvinning, minskade mängder restavfall och en mer aktiv miljöstyrning har ökat. Det finns även behov att stärka kundperspektivet och tydliggöra taxans upplägg och utformning. Arbetet utgår från ledorden att taxan ska vara rättvis, enkel, tydlig och miljöstyrande. Den övergripande ambitionen är att ta fram en aktuell och ändamålsenlig taxa anpassad till dagens krav, förutsättningar och mål, med kunden i fokus. Översynen ska inte innebära någon total ökad intäktsnivå utöver årlig indexuppräkning om 2 %, utan eventuella förändringar ska ske genom omfördelning mellan tjänster och avgifter.

Följande områden har hittills identifierats och kommer att analyseras inom ramen för arbetet: grundavgift, standard för restavfall, dragavstånd, nya eller förändrade tjänster, farligt avfall, avloppsrelaterade tjänster, felsorteringsavgifter, förpackningsinsamling samt taxans texter och utformning.

Arbetet påbörjades under augusti 2026 och kommer att genomföras med löpande avstämningar i samrådsorgan och direktion. Målsättningen är att direktionen under hösten 2027 ska kunna fatta beslut om förslag till ny avfallstaxa, varefter beslut om ny avfallstaxa fattas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun under 2027–2028.

VMKF § 68

Information om förvaltningskostnader för förbundets deponier

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet ges en information gällande förvaltningskostnader för förbundets deponier, med fokus på drift- och arrendekostnader.

VMKF § 69 Diarienummer 2026/374-VMKF

Miljösamordnarnas tillsyns- och myndighetskontakter tertial 2 2026

Beslut

Direktionen för Vafabmiljö kommunalförbund tackar för informationen.

Ärendebeskrivning

Miljösamordnarna gör varje tertial en sammanställning för tillsyns- och myndighetskontakterna kopplat till miljölagstiftning. Vid sammanträdet redovisas sammanställningen för andra tertialet under 2026.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-09-11
Miljösamordnarnas tillsyns- och myndighetskontakter, maj-augusti 2026

VMKF § 70

Övriga frågor

Textilinsamling i kommunerna

Anna Maria Johansson Mikkonen (S) lyfter fråga om Vafabmiljö har möjlighet att samordna instruktioner till kommunerna avseende hantering av textilinsamling.

Förbundsdirektören svarar att information har gått ut till samrådsorganet.

VMKF § 71

Nästa möte

Nästa sammanträde äger rum den 1 december 2026 i Hallstahammar.

VMKF § 72

Mötets avslutande

Ordföranden Matilda Antonsson (S) tackar för idag och förklarar mötet avslutat.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: https://vafabmiljo.signport.se/validate

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: MATILDA ANTONSSON
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-10-12 12:34:08 GMT+02:00
Transaktions-ID: f8319fb0f96d42d8a6e1d498a28a2723

Underskrift 2

Namn: Anna Maria M Johansson Mikkonen
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2026-10-15 20:17:24 GMT+02:00
Transaktions-ID: 990db58e01e04dc9b40fbaf184113680

Underskrift 3

Namn: Siv Carin Miehling
Identifieringsmetod: BankID
Organisation: Vafabmiljö kommunalförbund
Befattning: Sekreterare
Datum och tid: 2026-10-16 09:13:13 GMT+02:00
Transaktions-ID: 6285d1972a0b4e2e909028c264ab1b4a